

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/980/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3714206405
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3714206405.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudcov JUDr. Márie Vrtochovej a JUDr. Denisa Vékonyho v právnej veci navrhovateľa DPS financial consulting, s.r.o., IČO: 46 713 930, so sídlom Trnava, Mikovíniho č. 10, právne zastúpený Advoconsulting, s.r.o., so sídlom Trnava, Tamaškovičova 17/2742, proti odporcovi V. F., bytom R. T., B. XXX, zastúpený opatrovníčkou Oľgou Majčíkovou, súdnou tajomníčkou Okresného súdu Považská Bystrica o zaplatenie sumy 394,44 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 22. septembra 2015, č.k. 10C/41/2015-101, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal od odporcu zaplatenia sumy 394,44 eur s príslušenstvom. Súd prvého stupňa po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 261 ods. 3 písm. d/, § 387 ods. 1, § 397 ods. 1 Obchodného zákonníka, ďalej ust. § 100 ods. 1, § 101, § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 5b zák.č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ďalej ust. § 48 ods. 2, § 52 ods. 1, 2, 3, 4 OZ s tým, že z vykonaného dokazovania vyplýva, že veriteľom odporcu vo vzťahu k pohľadávke zo zmluvy o kreditnej karte na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 27.09.2013 sa stal navrhovateľ. V konaní bola preukázaná aktívna vecná legitímácia navrhovateľa na podanie žaloby. Je nesporné, že v prejednávacom prípade ide o pohľadávku veriteľa, navrhovateľa, ktorá má svoj pôvod v spotrebiteľskom vzťahu, keďže predmetom podnikania právneho predchodcu navrhovateľa je poskytovanie úverov a pri uzatváraní danej zmluvy postupoval v pozícii dodávateľa, ktorý koná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a odporca nekonal pri uzatváraní zmluvy v rámci predmetu obchodnej podnikateľskej činnosti, teda vystupoval v pozícii spotrebiteľa. V takom prípade na daný právny vzťah je potrebné použiť ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a aplikovať len ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách. Ešte pred tým, než súd začal vec skúmať po vecnej stránke, musel sa zaoberať tým, či žalovaný nárok nie je premlčaný, pretože od 01.05.2014 súd ex offa musí prihliadať v spotrebiteľských vzťahoch na premlčanie. Navrhovateľ uviedol, že z dôvodu odstúpenia od zmluvy s účinnosťou ku dňu 30.11.2010 uplynula odporcovi lehota na zaplatenie dňa 15.12.2010. Navrhovateľ uvedené tvrdil viackrát. Prvýkrát v žalobe, rovnako aj vo vyjadrení zo dňa 24.04.2015. Vychádzajúc z tvrdenia navrhovateľa, že splatnosť záväzku odporcu nastala dňa 15.12.2010, právny predchodca navrhovateľa prípadne navrhovateľ sa prvýkrát mohol svojho práva domáhať na súde dňa 16.12.2010, pričom premlčacia doba mu uplynula dňa 16.12.2012, keďže právne účinky odstúpenia od zmluvy pôsobia ex tunc, teda od začiatku. V prípade, že bolo na základe takto zrušenej zmluvy plnené, ide o bezdôvodné obohatenie získané plnením bez právneho dôvodu, ktoré sa premlčuje v 2-ročnej premlčacej dobe (§ 48 ods. 2 a § 107 ods. 1 OZ). Navrhovateľ vzniesol námietku, že ust. § 52 ods. 2 OZ sa nemôže aplikovať na právne vzťahy vzniknuté pred 13.06.2014. V tomto smere súd poukazuje na rozhodnutie NS SR zo dňa 21.04.2015, sp.zn. 3Mcd0 14/2014, kde sa uvádza, že

ust. § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka aj keby sa inak mali použiť normy Obchodného práva sa vzťahuje aj na právne založené pred jeho účinnosťou a to s poukazom na to, že ust. § 5b zák.č. 250/2007 Z.z. a § 52 ods. 2 veta tretia Občianskeho zákonníka nadobudli účinnosť 01.05.2014 a právne predpisy, ktorých súčasťou sú nemajú prechodné ustanovenia. To znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom. Preto súd návrh zamietol z dôvodu premlčania. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnému odporcovi v konaní trovy konania priznané neboli, pretože mu žiadne trovy nevznikli.

Proti tomuto rozhodnutiu podal včas odvolanie navrhovateľ, ktorý žiadal, aby krajský súd ako súd odvolací po zastavení konania na základe čiastočného späťvzatia 21.07.2015 v celom rozsahu návrhu vyhovel a priznal náhradu trov konania a právneho zastúpenia. Prípadne, ak rozsudok nezmení, aby ho v celom rozsahu zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Mal zato, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že návrhom zo dňa 03.06.2014, doručeným na súd dňa 11.06.2014 sa voči odporcovi domáhal zaplata sumy 394,44 eur s príslušenstvom z dôvodu nezaplata pohľadávky právneho predchodcu navrhovateľa, ktorá vznikla porušením povinnosti odporcu vyplývajúcej zo zmluvy o kreditnej karte. Táto bola uzavretá medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom dňa 18.01.2008. Navrhovateľ zastáva ten názor, že vzhľadom na obchodnoprávnu povahu právneho vzťahu zmluvy o úvere, ktorá je absolútnym obchodom, majú byť na posudzovanie predmetného vzťahu aplikované ustanovenia Obchodného zákonníka. Navrhovateľ opiera názor o skutočnosť, že ust. § 52 ods. 2 OZ, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka aj keby sa inak mohli použiť normy Obchodného práva, bol do textu OZ implementované zák.č. 102/2014 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Predmetné ustanovenie nie je ustanovením procesnej povahy, ale hmotnoprávnym ustanovením, ktorého účelom je určenie právneho rámca pre úpravu právnych vzťahov, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ. Ustanoveniami § 53 ods. 4 písm. s/ a t/ § 53 ods. 7 a § 614a sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 13. júnom 2014. Vznik týchto právnych vzťahov ako aj nároky vzniknuté pred 13. júnom 2014 sa posudzujú podľa predpisov účinných do 12.06.2014, ak nie je ustanovené inak. Ust. § 52 ods. 2 OZ implementované novelou je reakciou na mátku rozhodovaciej prax súdov SR, ku ktorej dochádza ku stretu dvoch rôznych línii rozhodovania, kde podľa jednej má mať v obdobných prípadoch prednosť úprava v zmysle občianskoprávneho zákonníka a podľa druhej línie v prípade tzv. absolútneho obchodu akým je zmluva o úvere nepochybne je, je potrebné aplikovať úpravu podľa Zákonníka obchodného. Na tomto mieste považoval za potrebné uviesť, že ustanovenia o premlčaní, či už podľa OZ alebo Obchodného zákonníka, nie je možné považovať za výhodnejšie len pre jednu stranu, keďže pôsobia na obe strany zmluvného vzťahu. Pozitívna právna úprava určujúca prednosť ustanovení Občianskeho práva v spotrebiteľských veciach je pred úpravou obchodnoprávnou bola do platného práva zavedená až novelou, teda s účinnosťou od 01.04.2015, je nesprávne pokiaľ prvostupňový súd aplikoval na výlučne obchodnoprávny vzťah aj keď spotrebiteľského charakteru úpravu podľa OZ. Na základe uvedeného majú zato, že na predmetný prípad mal a má súd aplikovať normy Obchodného práva na posúdenia odstúpenia od zmluvy. Vo vzťahu k rozhodnutiu NS SR sp.zn. 3Mcd0 14/2014, Najvyšší súd nesprávne posúdil začiatok účinnosti ust. § 5b ZoOS s tým, že rovnako považujú za nesprávny aj záver, ktorým de facto bez akéhokoľvek ďalšieho vysvetlenia Najvyšší súd prisúdil ust. § 52 ods. 2 OZ charakter procesného ustanovenia. Zároveň poukázal na mimoriadne negatívny vplyv nesprávnej aplikácie ustanovenia cit. § b. Takýto postup je v rozpore so zásadou upravenou v § 1 O.s.p. a takýto postup súdu tiež popiera základné zásady civilného procesu, výchovnú funkciu súdu, na základe ktorej má viesť účastníkov a teda dlžníka k čestnému plneniu povinností.

Odporca sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p., pričom v návaznosti na § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na vecne správne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdu prvého stupňa, s ktorým v celom rozsahu stotožňuje.

Zároveň odvolací súd dodáva, že pokiaľ navrhovateľ vo svojom odvolaní poukazuje na čiastočné späťvzatie návrhu zo dňa 21.07.2015 v tomto kontexte je nutné zdôrazniť, že faktom je, že podaním doručeným na OS Považská Bystrica dňa 27.07.2015 došlo k čiastočnému späťvzatiu návrhu, čo do

úrokov z omeškania vo výške 5% ročne z istiny za obdobie od 01.01.2015 do zaplatenia, avšak o tomto späťvzatí bolo už rozhodnuté uznesením okresného súdu zo dňa 19.08.2015, č.k. 10C/41/2015-97, kedy súd konanie v tejto časti zastavil a rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 10.09.2015. Preto nebolo potrebné po rozhodnutí súdu prvého stupňa v rámci podaného odvolania sa týmto čiastočným späťvzatím zo strany navrhovateľa v tomto kontexte už zaoberať.

V predmetnej právnej veci si navrhovateľ ako postupník uplatnil voči odporcovi pohľadávku zo zmluvy o kreditnej karte, ktorú medzi sebou uzatvorili dňa 18.01.2008 Slovenská sporiteľňa, a.s. ako veriteľ a odporca ako dlžník. Na posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku navrhovateľa bolo potrebné v prvom rade ustáliť charakter predmetnej úverovej zmluvy z hľadiska spotrebiteľského práva. Je nepochybné, že predmetná zmluva je podľa svojho obsahu zmluvou o úvere, teda ide o tzv. absolútny obchod v zmysle § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka. To však na druhej strane nevylučuje možnosť, že svojím charakterom ide zároveň o spotrebiteľskú zmluvu, teda zmluvu, ktorú uzatvára dodávateľ v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti so spotrebiteľom fyzickou osobou, ktorá nekoná ako obchodník. Súd prvého stupňa túto otázku charakteru predmetnej zmluvy o úvere správne posudzoval ako zmluvu spotrebiteľskú, kedy jej charakteristickým znakom je, že sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

V ďalšom je potom potrebné uviesť, že súd prvého stupňa na otázku premlčania uplatneného práva navrhovateľa správne aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka o premlčaní. Je nepochybné, že v danej veci je záväzkový vzťah medzi účastníkmi vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy, keď bol založený spotrebiteľskou zmluvou uzatvorenej medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom a neobstojí námietka zo strany navrhovateľa, že otázku premlčania jeho práva ako veriteľa z tejto zmluvy je potrebné posudzovať podľa Obchodného zákonníka. Kľúčový význam pre posúdenie predmetnej právnej veci má potom ust. § 54 ods. 1 OZ, podľa ktorého zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa a spotrebiteľ sa nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Toto zákonné ustanovenie je potom potrebné vykladať tak, že pri posudzovaní vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou je potrebné aplikovať tie ustanovenia právnych predpisov, ktoré sú pre spotrebiteľa z hľadiska ochrany jeho práv výhodnejšie. Je náležité a plne v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, že v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva ako aj napr. otázka premlčania je dôvodné aplikovať občianskosprávnu úpravu a nie podnikateľské právo. Použitie nevýhodnejšieho podnikateľského práva, ani občianskeho práva na spotrebiteľský právny vzťah predstavuje zhoršenie postavenia spotrebiteľa. Preto aj premlčanie práva veriteľa zo spotrebiteľskej zmluvy je potom potrebné posudzovať podľa Občianskeho zákonníka, ktorý stanovuje pre spotrebiteľa výhodnejšiu úpravu premlčania, t.z. kratšie premlčacie doby oproti úprave Obchodného zákonníka.

Okrem toho v zmysle § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka s poukazom na prevzatie záväzkov SR vyplývajúcich z komunitárneho práva v oblasti ochrany spotrebiteľa je potrebné, aby aj v oblasti tzv. absolútnych obchodov boli aplikované ustanovenia spotrebiteľského práva, ak len tieto absolútne obchody majú svoj pôvod v spotrebiteľskej zmluve. V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že v zmysle ust. § 1 ods. 2 Občianskeho zákonníka sú obchodnoprávne vzťahy len podmnožinou občianskoprávných vzťahov a preto aj v čase uzavretia zmluvy medzi účastníkmi neexistovala špeciálna úprava ochrany spotrebiteľa v obchodnom zákonníku, bolo v zmysle § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka potrebné na právny vzťah účastníkov subsidiárne aplikovať aj ustanovenia o ochrane spotrebiteľa obsiahnuté v Občianskom zákonníku. Preto súd prvého stupňa postupoval správne, ak na vzťah účastníkov aplikoval príslušné právne normy chrániace spotrebiteľa.

Pokiaľ ide o aplikáciu ust. § 5b zák.č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, v zmysle ktorého súdu prvého stupňa ex offo sám bez námietky premlčania posúdil premlčanie uplatneného práva navrhovateľa, tu odvolací súd uvádza, že aj v tomto bol postup súdu prvého stupňa správny. V prípade spotrebiteľskej zmluvy súd v zmysle § 5b zák.č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa s účinnosťou od 01.05.2014 prihliadne na premlčanie nároku uplatňovaného voči spotrebiteľovi z úradnej povinnosti bez toho, aby sa spotrebiteľ premlčania dovoľával. Ohľadom uvedeného ust. § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa nebolo zákonom prijaté žiadne prechodné ustanovenia a odvolací súd je rovnako ako súd prvého stupňa toho názoru, že vzhľadom na jeho procesný charakter (ustanovenie zakladá povinnosť pre súd, či iný orgán v konaní, v ktorom sa proti spotrebiteľovi uplatňuje nárok zo spotrebiteľskej zmluvy) a neexistenciu

prechodných ustanovení je súd povinný prihliadnuť na premlčanie aj bez námietky premlčania vznesenej k spotrebiteľovi aj v záväzkových vzťahov, ktoré vznikli pred 01.05.2014.

Posúdenie skutkového stavu zisteného súdu prvého stupňa podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka o premlčaní bolo teda vecne správne a odvolací súd v ňom nenašiel žiadne pochybenie.

Nakoniec nič nemožno vytknúť ani rozhodnutiu súdu prvého stupňa o náhrade trov konania, ktorý správne v konaní úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko tieto si žiadne neuplatnil a z obsahu spisu mu nevyplývajú (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Preto krajský súd ako súd odvolací napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil, pričom vo zvyšku v návaznosti na § 219 ods. 2 O.s.p. poukazuje na vecne správne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdu prvého stupňa, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd tak, že v odvolacom konaní úspešnému odporcovi ich náhradu nepriznal, nakoľko si tento trovy odvolacieho konania neuplatnil (§ 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.